

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/104/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313206838
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1313206838.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci navrhovateľky: D. I.M., J. XX.XX.XXXX, G. I. W.. Č.. X, K., zastúpená advokátkou: JUDr. Janka Kmeťová, ul. Prof. Sáru č. 44, Banská Bystrica, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a. s. v skratke SLSP, a. s., IČO: 00 151 653, Tomášikova ul. č. 48, Bratislava, zastúpený advokátom: JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., IČO: 36 866 598, Sad A. Kmeťa č. 24, Piešťany, o zaplatenie istiny 4.705,20 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 06. mája 2015, č. k. 15C/61/2013 - 143, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke istinu 4.705,20 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 470,52 eur od 16.05.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.06.2010 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 470,52 eur od 16.07.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.08.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.09.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.10.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.11.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.12.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.01.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.02.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.03.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.04.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.05.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.06.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.07.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.08.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.09.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.10.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.11.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.12.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.01.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.02.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.03.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.04.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.05.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.06.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.07.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.08.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.09.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.10.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.11.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.12.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.01.2013 do zaplatenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy

470,52 eur od 16.02.2013 do zaplataenia, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 470,52 eur od 16.03.2013 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že o trovách konania sa rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 842, § 843, § 844 veta prvá, § 582 ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 27 ods. 8, § 116, § 119 ods. 3 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vecne dôvodnosťou podaného návrhu, keď zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňa všetky právne náležitosti zmluvy o dôchodku, ktorá sa typovo radí medzi tzv. „odvážne“ zmluvy, ničmenej tejto „odvahy“ uzavrieť zmluvu o dôchodku, si musel byť odporca vedomý, urobil tak v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nemôže sa teda právne účinne brániť cit. ust. zákona o bankách tým, že zmluvu o dôchodku považuje za zmluvu, ktorá ho zaväzuje na hospodársky neodôvodnené plnenie tým, že takúto zmluvu považuje za zmluvu uzavretú za nápadne nevýhodných podmienok, právne je úplne neprípustné, aby neskôr účinný zákon o bankách, ktorý je špeciálnym zákonom, bol v rozpore so skôr uzavretou právne perfektnou zmluvou o dôchodku, uzavretou podľa Občianskeho zákonníka, čo by bolo inak aj flagrantným zásahom do právnej istoty navrhovateľky ako účastníka zmluvného vzťahu, ktorému sa zmluvou o dôchodku odporca zaviazal vyplácať doživotne dôchodok. Rozhodnutie o priznaní príslušenstva k žalovanej istine odôvodnil právne ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z. a vecne tým, že podľa zmluvy sa odporca zaviazal vyplácať navrhovateľke dôchodok vždy do 15. dňa každého mesiaca, takže sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňa 16.04.2010, pričom podľa Prehľadu sadziieb úrokov z omeškania v občianskoprávných veciach, zdroj: T..J..sk, výška úrokov z omeškania v období od 13.05.2009 do 12.04.2011, teda v deň začiatku omeškania v tejto veci, dňa 16.04.2010, bola 9 % ročne, v období od 16.05.2010 do 16.03.2011 bola táto výška 9 %, v období od 16.04.2011 do 16.06.2011 bola 9,25 %, v období od 16.07.2011 do 16.10.2011 bola táto výška 9,50 %, v období od 16.11.2011 bola táto výška 9,25 %, v období od 16.12.2011 do 16.06.2012 bola táto výška 9 % a v období od 16.07.2012 do 16.03.2013 bola táto výška 8,75 %.

Proti tomuto rozsudku podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/, § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), keď sa prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal a nevysporiadal s existujúcou výpoveďou zo zmluvy o dôchodku, ako aj z dôvodu, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), nakoľko prvostupňový súd neaplikoval na vec sa vzťahujúcu právnu normu, a to § 27 ods. 8, § 116 a § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie alebo zmeniť a návrh zamietnuť s tým, že v prípade, ak odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdí, žiadal podľa § 238 ods. 3 O. s. p. pripustiť proti potvrdzujúcemu rozsudku dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu o právnej otázke, či sa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka. Odporca zároveň žiadal priznať právo na náhradu trov konania. Uviedol, že právny vzťah založený zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka je zasiahnutý zákonom o bankách z dôvodu, že predmetom tohto právneho vzťahu nie je banková činnosť banky, ale ide o banke zakázanú činnosť, ktorej vykonávanie je v rozpore so zákonom o bankách s tým, že zákon o bankách sa na vec vzťahuje z dôvodu, že ustanovenia § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zakazuje banke od účinnosti tohto zákona pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom. Poukázal na skutočnosť, že pri aplikovaní týchto ustanovení, záväzok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči navrhovateľke zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie zo zmluvy o dôchodku sa stalo nemožné podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na ust. § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Uviedol, že nakoľko je bankou, ktorej zákon neumožňuje poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenie, ani plnenia zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote a vyplácanie určitého dôchodku je podľa § 842 Občianskeho zákonníka svojou povahou jednostranným záväzkom bez hospodárskeho dôvodu a zároveň bez akéhokoľvek protiplnenia od prijímateľa tohto plnenia, neexistuje žiadne protiplnenie navrhovateľky voči nemu, žiadne nikdy neexistovalo a zmluva o dôchodku nie je zmluvou medzi zamestnancom a zamestnávateľom, nakoľko bola uzavretá po skončení pracovného pomeru. Nesúhlasil s tvrdením prvostupňového súdu, že je právne úplne neprípustné, aby neskôr účinný zákon o bankách, ktorý je špeciálnym zákonom, bol v rozpore so skôr uzavretou právne perfektnou zmluvou o dôchodku, nakoľko je celkom bežné, že neskôr prijaté zákony vo forme nepravej retroaktivity zasahujú aj právne vzťahy vzniknuté pred ich účinnosťou (Nález Ústavného súdu slovenskej republiky zo dňa 31. 01. 2005,

sp. zn. I ÚS 238/04) s tým, že zmluva o dôchodku bola uzavretá v čase, keď neexistovala špeciálna norma, ktorá by jej uzavretie zakazovala, pričom prijatím špeciálnej normy došlo k zmene právnej situácie, keď zákonodarca uprednostnil verejný záujem na bezpečnom fungovaní bankového systému pred právnou istotou jednotlivcov a preto je potrebné aj na posudzovaný právny vzťah aplikovať zákon o bankách. Vytkol prvostupňovému súdu, že sa dôsledne neriadil ust. § 157 ods. 2 O. s. p., nakoľko sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal s existenciou výpovede zo zmluvy o dôchodku a napriek tomu, že napadnutý rozsudok je pomerne rozsiahly, jeho právne úvahy tvoria len jeho nepatrnú časť (asi 1 strany z celkového počtu 12 strán). Namietol, že aj rozhodnutie o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to nesprávnej aplikácie ust. § 151 ods. 3 O. s. p., keď v posudzovanej veci nejde o väčší počet účastníkov konania (na oboch stranách je iba jeden účastník) a uplatňované právo na plnenie zo zmluvy o dôchodku je za 27 mesiacov a nie je daná ani zložitost' prípadu, ktorá by aplikáciu tohto ustanovenia umožňovala.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu nevyjadřila.

Odvolač'í súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 01.06.2014, túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., keďže pre nariadenie pojednávania neboli dané zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 28. apríla 2016 podľa § 211 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, ich právni zástupcovia, upovedomení zákonným spôsobom.

V posudzovanej veci ide o v poradí druhý rozsudok prvostupňového súdu, keď rozsudok zo dňa 25. októbra 2013, č. k. 15C/61/2013 - 96, ktorým návrh navrhovateľky zamietol, zrušil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28. augusta 2014, č. k. 2Co/621/2014 - 116 z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil, písomné vypracovanie rozsudku nespĺňalo zákonom určené náležitosti a odvolanie navrhovateľky bolo dôvodné.

Odvolač'í súd považuje za nutné uviesť, že súd prvého stupňa aj v poradí druhý napadnutý rozsudok vypracoval spôsobom, ktorý Občiansky súdny poriadok nepozná, keďže zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva možnosť členiť súdne rozhodnutie číslicami, arabskými alebo rímskymi, tak ako je rozčlenený napadnutý rozsudok, nakoľko z ust. § 157 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že rozsudok sa musí skladať z troch predpísaných častí, t. j. z časti úvodnej, tzv. záhlavia, z výrokovej časti (enunciát) a z odôvodnenia s poučením o odvolaní a zároveň, napriek tomu, že odvolací súd, ktorého právnym názorom je súd nižšieho stupňa vždy viazaný (§ 226 O. s. p.) prvostupňovému súdu vo svojom rozhodnutí vyčerpávajúco vysvetlil, akým spôsobom je nevyhnutné súdne rozhodnutie vypracovať, opätovne poňal vypracovanie rozsudku ako sprievodcu spisom, keď do napadnutého rozsudku opísal celý návrh na začatie konania, avšak napriek uvedenému dospel k správne právnemu záveru, že Zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s., uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 16.12.1997 je zmluvou platnou, spĺňajúcou všetky náležitosti zmluvy o dôchodku, nesúhlasiac s tvrdením odporcu, že sa môže účinne brániť ustanoveniami zákona o bankách, keď danú zmluvu považoval za zmluvu, ktorá ho zaviazala na hospodársky neodôvodnené plnenie.

Nebolo možné sa stotožniť ani s argumentáciou odporcu v podanom odvolaní, že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzhľadom na ust. § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého banka nemôže uzatvárať zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenia alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. O účelovosti tejto obrany svedčí to, že uvedená právna úprava bola zavedená s účinnosťou od 01.01.2002 v ust. § 27 ods. 5 (a až od 01.01.2007 v ust. § 27 ods. 8) zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, pričom odporca naďalej plnil zo zmluvy o dôchodku aj po 01.01.2002 až do jej vypovedania. Uvedené ustanovenie je zakomponované v zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v šiestej časti upravujúcej požiadavky na podnikanie banky, a teda sa vzťahuje na bankovú činnosť (§ 2 ods. 5), prípadne iné činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10) a pokračovanie len v takejto činnosti v rozpore s ust. § 28 ods. 5 (8) sa stalo nadobudnutím účinnosti zákona o bankách 01.01.2002, nemožným. Odvolaciemu súdu nie je známe, že by odporcovi bola takáto

nepovolená činnosť (teda rozpor zmluvy so zákonom) vytknutá v rámci výkonu bankového dohľadu nad jeho činnosťou.

V danom prípade vystupoval odporca ako zamestnávateľ vo vzťahu ku svojmu dlhoročnému zamestnancovi odchádzajúcemu do dôchodku a obsahovou náplňou zmluvného vzťahu bolo poskytnutie sociálnej výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov; zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, zmluvu s navrhovateľkou teda odporca neuzatváral ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti a nešlo ani o vzťah banky s klientom.

K tvrdeniu odporcu, že sa prvostupňový súd v napadnutom rozsudku nevysporiadal s existenciou výpovede zo zmluvy o dôchodku, odvolací súd uvádza, že v zásade je vylúčené, aby záväzok mohol zaniknúť výpoveďou podľa § 582 Občianskeho zákonníka, ktorá predpokladá neurčitú dobu jeho trvania a zároveň uplynutím času podľa § 578 Občianskeho zákonníka, ktoré predpokladá obmedzenie doby jeho trvania; práve možnosť vypovedania zmluvy na dobu neurčitú má byť právnym nástrojom na ukončenie zmluvy, ktorá môže trvať do nekonečna (nezanikne smrťou), resp. do smrti (nie je časovo obmedzená), keď nemôže zaniknúť splnením, uplynutím času. Pripustenie právnej argumentácie odporcu by znamenalo, že zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotne určenú dobu, by bola zmluvou na dobu neurčitú a bolo by ju možné ukončiť výpoveďou a zmluva o dôchodku uzatvorená na dobu napr. štyridsať rokov, by bola uzatvorená na dobu určitú a nebolo by ju možné vypovedať a zanikla by uplynutím času; takýto rôzny výklad jednej a tej istej zmluvy nepovažuje odvolací súd za správny.

Odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že určitá doba trvania práva na dôchodok (na doživotie) zakladá zákonom určenú dobu (určitú) trvania zmluvy, pokiaľ totiž zanikne právo na plnenie (na platenie dôchodku) uplynutím určenej doby (doživotne, alebo inak určenej doby neurčitého trvania), dochádza tým aj k zániku záväzku ako takého podľa § 578 Občianskeho zákonníka a tým dochádza aj k zániku zmluvy, ako právneho dôvodu vzniku práva na dôchodok; trvanie práva na dôchodok a povinnosti dôchodok vyplácať, ktoré sú obsahom zmluvy o dôchodku, sú tu tak totožné s trvaním zmluvy o dôchodku; dočasnosť právneho vzťahu založeného zmluvou o dôchodku vyplýva už zo samotnej povahy zmluvy a zo zákonnej dikcie o tom, že zakladá právo na vyplácanie dôchodku po určenú dobu neurčitého trvania a uplynutím doby zaniká celý záväzkovoprávny vzťah; nemôže dôjsť k takej situácii, že právo na vyplácanie dôchodku zanikne a zmluva (právny titul) bude trvať ďalej, nakoľko v takom prípade by už nešlo o záväzkový vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a tomu vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka), a teda záväzok by zostal bez obsahu (predmetu) v zmysle § 497 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd nezistil rozpor uzatvorenej zmluvy o dôchodku so znením ust. § 842 Občianskeho zákonníka v tom, že by obsahovala dve odlišné neurčité doby trvania vyplácania sumy dôchodku, z dôvodu ktorého by podľa § 39 Občianskeho zákonníka mala byť neplatným právnym úkonom. Záväzok v bode II. zmluvy, vyplácať príjemcovi doživotne sumu 14.175, -Sk, je v súlade s jej bodom I. o tom, že predmetom plnenia je doživotné plnenie a neodporuje ani čl. III. v tom, že vyplácanie plnenia sa končí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil; pretože plnenie bolo dohodnuté mesačne, bolo potrebné len spresniť, či navrhovateľke vznikne nárok na plnenie, resp. v akom rozsahu, aj v mesiaci, ktorého sa nedožil. Odvolací súd preto dospel k záveru, že jednotlivé zmluvné dojednania sa vzájomne nevylučujú a nejde ani o dve odlišné určené doby neurčitého trvania, ktoré by spôsobovali neurčitosť, či nezrozumiteľnosť dojednania doby trvania záväzku na plnenie (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Odvolací súd vzhľadom na uvedenú právnu argumentáciu dovolanie proti svojmu rozhodnutiu nepripustil, ako i z dôvodu, že otázka, ktorá by mala byť dovolacím súdom zodpovedaná, nie je zásadná a najmä doterajšou judikatúrou už riešená bola (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 MCdo 49/2012 zo dňa 29.04.2014).

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., potvrdil.

O trovách konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 4 O. s. p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti toProti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.